

Ansøgning om tilskud til de lokalhistoriske arkiver i København

Sammenslutningen af Lokalhistoriske Foreninger og Arkiver i København (SLAK) har i en årrække modtaget driftstilskud fra Kultur- og Fritidsforvaltningen i København.

Imidlertid har den faste bevilling ikke været nok til at sikre vores drift, så siden 2014 har vi fået supplerende, midlertidige bevillinger hvert eneste år.

Vi har i længere tid arbejdet på at få en mere permanent løsning. Vi er nu i en situation, hvor vi er tæt på at være i mål.

I efteråret 2025 indgav vi to ansøgninger til Kultur- og Fritidsudvalget. Den ene drejede sig om seks arkiver i kommunale lejemål, hvor vi – på baggrund af møder med Kultur- og Fritidsforvaltningen – ansøgte om vederlagsfri brugsret. Den anden var en ansøgning til de disponible midler med henblik på at fastholde tilskuddet til driften af lokalarkiverne i 2026 på niveauet fra de foregående år.

Ansøgningen om vederlagsfri brugsret blev imødekommet, og den er nu ved at blive udmøntet i brugsaftaler. Aftalen rækker 10 år frem, og dermed ser det heldigvis ud til, at den helt basale økonomi i form af huslejerelaterede omkostninger for de københavnske lokalarkiver er sikret i ret lang tid fremover.

Imidlertid blev den anden ansøgning ikke imødekommet; den vedrører muligheden for at formidle arkivernes viden til borgerne i København og omverdenen. Herunder bl.a. at sikre en digitalisering af de mange billeder, film og lydband og dokumenter arkiverne besidder.

Med nærværende ansøgning søger vi en supplerende bevilling på kr. 198.000 til driften af SLAK i 2026.

Der er altså tale om knap 20.000 pr. arkiv i gennemsnit.

Øvrige behov dækker arkiverne via donationer af forskellig art.

Vi håber imidlertid **på en varig løsning på denne del af vores økonomi** – i lighed med hvad vi har fået for vore huslejerelaterede omkostninger. SLAK blev nævnt i Budgetaftalen for 2026, idet der står:

Parterne er enige om at Kultur- og Fritidsforvaltningen frem mod forhandlingerne om Budget 2027 udarbejder et budgetnotat på et varigt driftstilskud til Sammenslutning af Lokalhistoriske Foreninger og Arkiver i København (SLAK).

Vi har således et ønske om at blive tænkt ind i budgetforhandlingerne for 2027, så den varige bevilling til SLAK bliver opjusteret med et beløb af størrelsesordenen 200.000 kr. pr. år.

SLAK's budget for 2026

SLAK's budget for 2026 i hovedtal fremgår af tabellen herunder (næste side).

Der er taget højde for beslutningen på KFU's møde 27. november 2025 om at øge den faste bevilling, således at der har kunnet laves vederlagsfri brugsaftaler med alle de 7 arkiver, der har til huse i kommunale lejemål.

De nederste linjer, der er markeret med gult, drejer sig om det ønskede, supplerende tilskud. Det drejer sig om udgifter af en art, som vi i de foregående år har fået dækket af midlertidige bevillinger. De drejer sig om formidling i form af udgivelser, arrangementer og aktiviteter, samt om visse anskaffelser, der bidrager til at sikre en digitalisering af arkivernes beholdninger.

Udgifterne er specificeret i et bilag.

SLAK's budget for 2026		
Post	Bevilling	Udgift
Varig bevilling inkl. bevilling iht. beslutning af 27. nov 2025	903.000	
Udgift til Torvegade 75		116.893
Vederlagsfri brugsaftaler, jf. ansøgning nov. 2025		322.863
Forbrugsudgifter kommunalisering		47.461
Husleje til private lejemål		242.000
Forbrugsudgifter i private lejemål		16.700
Forsikringer, alle lejemål		45.479
Øvrige faste udgifter (f.eks. Internet, forbrugsmaterialer, servicekontrakter)		111.604
Sum af ejendomsrelaterede udgifter		903.000
Ønsket tilskud til formidling og aktiviteter, herunder udstyr til digitalisering		198.000
Samlede udgifter inkl. ønsket tilskud		1.101.000

Lokalarkivernes rolle

Der er 10 lokalhistoriske arkiver i København: Sundby Lokalhistoriske Forening og Arkiv, Christianshavn Lokalhistoriske Forening, Islands Brygge Lokalhistoriske Forening og Arkiv, Vesterbro Lokalhistoriske Forening og Arkiv, Kgs. Enghave Lokalhistoriske Arkiv, Valby Lokalhistoriske Selskab og Arkiv, Vanløse Bydelshistoriske Arkiv, Lokalhistorisk Selskab for Brønshøj, Husum og Utterslev, Nørrebro Lokalhistoriske Forening og Arkiv samt Østerbro Lokalhistoriske Forening og Arkiv.

Vi gemmer det lokale: dokumenter, malerier, fotografier, fortællinger fra de lokale områder. Vi har rigtig meget – samlet er det over 122.000 billeder, ca. 1.000 film, ca. 500 lydbånd og ca. 590 hylde-meter dokumenter, som kommer fra lokale privatpersoner, organisationer og virksomheder, og som alle omhandler historiske forhold i København. Og vi samler fortsat – gammelt, men også nutidige materialer, som inden længe er historiske. Alt arbejdet i lokalarkiverne udføres af frivillige, som brænder for at bevare lokalhistorien og for at fortælle om den i lokalområderne.

Lokalarkiverne har generelt faste ugentlige åbningstider med mange besøg, hvor der spørges om alt mellem himmel og jord: en gades historie, en ejendoms historie, ens gamle skoles historie, familiens historie, en forenings historie, virksomhedshistorie og meget andet. De lokalhistoriske arkiver er åbne for alle.

De fleste arkiver har desuden et godt samarbejde med en lokalhistorisk forening, som arrangerer forskellige aktiviteter for sine medlemmer, dvs. foredrag, museumsbesøg samt udgiver bøger og film. Her betales kontingent til foreningen, mens arkiverne ingen medlemmer har.

Vi står meget gerne til rådighed for en uddybning af de københavnske lokalhistoriske arkivers virke.

Med venlig hilsen

Helge Rørdam Olesen

Formand for Sammenslutningen af lokalhistoriske foreninger og arkiver i Københavns Kommune (SLAK)

Kontaktoplysninger: helge.olesen@email.dk , 30 28 71 66. SLAK's webside: slak.dk

Bilag til ansøgningen

- KFU_ansøgning_marts2026_ver2.xlsx – Excel-fil med detaljeret budget for de udgifter, der søges dækning for.

Tabeller vedr. ansøgningen

Excel-arket her indeholder en tabel, der er gengivet i ansøgningen.
Et andet ark giver en specifikation af hvad der søges om

Post	Bevilling	Udgift
Varig bevilling inkl. bevilling iht. beslutning af 27. nov 2025	903.000	
Udgift til Torvegade 75		116.893
Vederlagsfri brugsaftaler, jf. ansøgning		322.863
Forbrugsudgifter kommunalisering		47.461
Husleje til private lejemål		242.000
Forbrugsudgifter i private lejemål		16.700
Forsikringer, alle lejemål		45.479
Øvrige faste udgifter (f.eks. Internet, forbrugsmaterialer, servicekontrakter)		111.604
Sum af ejendomsrelaterede udgifter		903.000
Ønsket tilskud til formidling og aktiviteter, herunder udstyr til digitalisering		198.000
Samlede udgifter inkl. ønsket tilskud		1.101.000

Beskrivelse	Formidling m.v.
Tilskudsbudget 2026-Ønsker	
Østerbro 2026:	
ØB Temahæfter 2100Ø	46.000
ØB Plakater samt rammer	6.000
ØB Mødestol	1.400
ØB Veste, mm til tovholdere	2.000
Brønshøj, Husum og Utterselv Lokalhistoriske Forening og Arkiv	
Brh Bladudgivelser	18.000
Brh Informationsfoldere	1.200
Brh Plakater/postkort mm	10.000
Vesterbro Lokalhistoriske Forening og Arkiv	
	-
Valby Lokalhistoriske Forening og Arkiv	
Val Udgivelser	10.000
Kgs. Enghave Lokalhistoriske Forening og Arkiv	
	-
Sundby Lokalhistoriske Forening og Arkiv	
Su Formidlinger og udgivelser	15.000
Vanløse Bydelshistoriske Arkiv	
Van Bydelsfest, julemarked, foredrag	5.400
Nørrebro Lokalhistoriske Forening og Arkiv	
Nbro Årsskrift	3.000
Nbro Arrangementer	10.000
Christianshavn Lokalhistoriske Forening og Arkiv	
Chr Udgivelser	26.000
Chr Mobil Guide	6.500
Chr Tegningsskab	9.500
Islands Brygge Lokalhistoriske Forening og Arkiv	
Is 3 klapstole	500
Is Bærbar pc	5.500
Is Fotoscanprogram	1.900
Is Printer	2.100
SLAK	
SLAK Avanceret diasscanner	18.000
Sum	198.000